

GUIA DOCENT DE CENTRES ISEACV
GUÍA DOCENTE DE CENTROS ISEACV

Curs /Curso
2025 / 2026

1 Dades d'identificació de l'assignatura Datos de identificación de la asignatura					
Nom de l'assignatura Nombre de la asignatura	INDUMENTÀRIA INDUMENTARIA ATTIRE				
Crèdits ECTS Créditos ECTS	3	Curs Curso	4º	Semestre Semestre	1º
Tipus de formació Tipo de formación bàsica, específica, optativa básica, específica, optativa	OBLIGATORIA OBLIGATORIA	Idioma/es en que s'imparteix l'assignatura Idioma/s en que se imparte la asignatura			CASTELLÀ CASTELLANO/ VALENCIÀ VALENCIANO
Matèria Materia	INDUMENTÀRIA INDUMENTARIA				
GRAU GRADO	GRAU EN ART DRAMÀTIC GRADO EN ARTE DRAMÁTICO				
Especialitat Especialidad	INTERPRETACIÓ INTERPRETACIÓN				
Centre Centro	ESCOLA SUPERIOR D'ART DRAMÀTIC DE VALÈNCIA ESCUELA SUPERIOR DE ARTE DRAMÁTICO DE VALENCIA				
Departament Departamento	INTERPRETACIÓ INTERPRETACIÓN				
Professorat Profesorado	JOSE MARIA ADAME PUERTO				
e-mail e-mail	jm.adamepuerto@iseacv.gva.es				

1.1 Objectius generals i contribució de l'assignatura al perfil professional de la titulació
Objetivos generales y contribución de la asignatura al perfil profesional de la titulación

Estudi dels conceptes bàsics d'Indumentària Teatral i coneixement de la història de la indumentària. Integració dramàtica en la posada en escena. Introducció al llenguatge de la imatge.

El perfil professional del Títol Superior d'Art Dramàtic en l'especialitat d'Interpretació:

1. Correspon al d'un artista creador, i comunicador de signes que desenvolupa una visió personal, que es combina amb la d'altres artistes, participant en un projecte comú i que contempla en el seu conjunt el procés de creació teatral.
2. -Desenvolupa una visió artística personal que es combina amb la d'altres artistes, participant en un projecte artístic comú.
- 3- Aquest professional estarà capacitat per a l'exercici de la recerca i la docència.

Estudio de los conceptos básicos de Indumentaria Teatral y conocimiento de la historia de la indumentaria. Integración dramática en la puesta en escena. Introducción al lenguaje de la imagen.

El perfil profesional del Título Superior de Arte Dramático en la especialidad de Interpretación:

- 1. Corresponde al de un artista, creador, intérprete y comunicador de signos que se utiliza a sí mismo como instrumento, integrando sus recursos expresivos, cuerpo, voz y sus recursos cognitivos y emocionales, poniéndolos al servicio del espectáculo.*
- 2. Desarrolla una visión artística personal que se combina con la de otros artistas, participando en un proyecto artístico común.*
- 3. Este profesional estará capacitado para el ejercicio de la investigación y la docencia.*

1.2 Coneixements previs
Conocimientos previos.

Requisits previs, mínims o necessaris per a cursar l'assignatura. Coneixements recomanats i/o relació amb altres assignatures de la mateixa titulació
Requisitos previos, mínimos o necesarios para cursar la asignatura. Conocimientos recomendados y/o relación con otras asignaturas de la misma titulación

HAVER CURSAT: Sense requisits
HAVER APROVAT:
HABER CURSADO: Sin requisitos
HABER APROBADO:

2 Competències de l'assignatura

Competencias de la asignatura

Les competències venen establides en els plans d'estudis publicats en la corresponent orde de 2 de novembre de 2011. Es convenient detallar el grau de contribució de l'assignatura a l'adquisició i desenvolupament de cada competència (molt, prou, un poc, poc)

Las competencias vienen establecidas en los planes de estudios publicados en la correspondiente orden de 2 de noviembre de 2011. Es conveniente detallar el grado de contribución de la asignatura a la adquisición y desarrollo de cada competencia (mucho, bastante, algo, poco)

TRANSVERSALS

- CT1. Organitzar i planificar el treball de forma eficient i motivadora.
- CT3. Solucionar problemes i prendre decisions que responguin als objectius del treball que es realitza.
- CT9. Integrar-se adequadament en equips multi-disciplinassis i en contextos culturals diversos.
- CT14. Dominar la metodologia de recerca de projectes, idees i solucions viables.
- CT15. Treballar de forma autònoma i valorar la importància de la iniciativa i l'esperit emprenedor en l'exercici professional.

GENERALS

- CG1. Fomentar l'autonomia i autorregulació en l'àmbit del coneixement, les emocions, les actituds i les conductes, mostrant independència en la recollida, anàlisi i síntesi de la informació, en el desenvolupament de les idees i arguments d'una forma crítica i en la capacitat d'acte motivar-se i organitzar-se en els processos creatius.
- CG2. Comprendre psicològicament i empatitzar per entendre i sentir les vides, situacions i personalitats alienes, utilitzant de manera eficaç les seves capacitats d'imaginació, intuïció, intel·ligència emocional i pensament creatiu per a la solució de problemes, desenvolupant la seva habilitat per pensar i treballar amb flexibilitat, adaptant-se als altres i a les situacions canviants del treball, així com la consciència i l'ús saludable del propi cos i de l'equilibri necessari per respondre als requisits psicològics associats a l'espectacle.
- CG5. Fomentar l'expressió i creació personal, integrant els coneixements teòrics, tècnics i pràctics adquirits; mostrant sinceritat, responsabilitat i generositat en el procés creatiu; assumint el risc, tolerant el fracàs i valorant de manera equilibrada l'èxit social.

ESPECIFIQUES

- CE2. Participar en la creació i interpretar la partitura i/o personatge, a través del domini de les diferents tècniques intepretativas.
- CE3. Planificar i conduir el procés general de creació aplicant la metodologia de treball pertinent.
- CE4. Investigar per concebre i fonamentar el procés creatiu personal, tant pel que fa a la metodologia de treball com a la renovació estètica.

TRANSVERSALES

- CT1. Organizar y planificar el trabajo de forma eficiente y motivadora.
- CT3. Solucionar problemas y tomar decisiones que respondan a los objetivos del trabajo que

se realiza.

-CT9. Integrarse adecuadamente en equipos multi-disciplinares y en contextos culturales diversos.

-CT14. Dominar la metodología de investigación de proyectos, ideas y soluciones viables.

-CT15. Trabajar de forma autónoma y valorar la importancia de la iniciativa y el espíritu emprendedor en el ejercicio profesional.

GENERALES

-CG1. Fomentar la autonomía y autorregulación en el ámbito del conocimiento, las emociones, las actitudes y las conductas, mostrando independencia en la recogida, análisis y síntesis de la información, en el desarrollo de las ideas y argumentos de una forma crítica y en la capacidad de auto motivarse y organizarse en los procesos creativos.

-CG2. Comprender psicológicamente y empatizar para entender y sentir las vidas, situaciones y personalidades ajenas, utilizando de manera eficaz sus capacidades de imaginación, intuición, inteligencia emocional y pensamiento creativo para la solución de problemas, desarrollando su habilidad para pensar y trabajar con flexibilidad, adaptándose a los demás y a las situaciones cambiantes del trabajo, así como la conciencia y el uso saludable del propio cuerpo y del equilibrio necesario para responder a los requisitos psicológicos asociados al espectáculo.

-CG5. Fomentar la expresión y creación personal, integrando los conocimientos teóricos, técnicos y prácticos adquiridos; mostrando sinceridad, responsabilidad y generosidad en el proceso creativo; asumiendo el riesgo, tolerando el fracaso y valorando de manera equilibrada el éxito social.

ESPECIFICAS

-CE2. Participar en la creación e interpretar la partitura y/o personaje, a través del dominio de las diferentes técnicas interpretativas.

-CE3. Planificar y conducir el proceso general de creación aplicando la metodología de trabajo pertinente.

-CE4. Investigar para concebir y fundamentar el proceso creativo personal, tanto en lo que se refiere a la metodología de trabajo como a la renovación estética.

3 Resultats d'aprenentatge <i>Resultados de aprendizaje</i>	
RESULTATS D'APRENENTATGE <i>RESULTADOS DE APRENDIZAJE</i>	COMPETÈNCIES RELACIONADES <i>COMPETENCIAS RELACIONADAS</i>
En acabar amb èxit aquesta assignatura, els estudiants seran capaços de: R1.- Entendre la contribució del disseny del personatge al sentit dramàtic global de l'escenificació. R2.- Aplicar els coneixements adquirits tant teòrics com a pràctics aprofundint en la relació entre indumentària i personatge R3.- Analitzar i planificar els diferents treballs en funció de les necessitats demandades. R4.- Tenir capacitat de recerca sobre els treballs demandats. R5.- Adquirir la formació bàsica en la construcció plàstica del personatge en funció del text dramàtic. R6.- Conèixer els continguts teòrics de l'assignatura. R7.- Saber analitzar la informació en textos i imatges. <i>Al terminar con éxito esta asignatura, los estudiantes serán capaces de:</i> <i>R1.- Entender la contribución del diseño del personaje al sentido dramático global de la escenificación.</i> <i>R2.- Aplicar los conocimientos adquiridos tanto teóricos como prácticos profundizando en la relación entre indumentaria y personaje</i> <i>R3.- Analizar y planificar los diferentes trabajos en función de las necesidades demandadas.</i> <i>R4.- Tener capacidad de investigación sobre los trabajos demandados.</i> <i>R5.- Adquirir la formación básica en la construcción plástica del personaje en función del texto dramático.</i> <i>R6.- Conocer los contenidos teóricos de la asignatura.</i> <i>R7.- Saber analizar la información en textos e imágenes.</i>	CG2, CE3 CE4 CT1, CE3 CT2, CE3 y CE4 CT13, CE3 y CE4 CT13, CG5 y CE4 CG2 CG2, CE3 CE4 CT1, CE3 CT2, CE3, CE4 CT13, CE3 y CE4 CT13, CG5 y CE4 CG2

4 Continguts de l'assignatura i organització temporal de l'aprenentatge <i>Contenidos de la asignatura y organización temporal del aprendizaje</i>	
Descripció per blocs de contingut, unitats didàctiques, temes,... <i>Descripción por bloques de contenido, unidades didácticas, temas,...</i>	Planificació temporal <i>Planificación temporal</i>
UNITATS / TEMARI Unitat 1. Indumentaria y moda. Unitat 2. Història social del vestit i la seva evolució al llarg del temps Unitat. 3. Fons, forma i context en la creació del disseny d'un personatge. Representació gràfica del personatge. El figurín. Unitat 4. Anàlisi de la relació entre indumentària i personatge. Anàlisis del personatge en diferents medis. Unitat 5. Lectura i anàlisi del personatge de un text. Unitat 6. Realització d'un treball final individual. Es faran sortides amb l'alumnat a centres especialitzats per compartir experiències i coneixements. <i>UNIDADES / TEMARIO</i> <i>Unidad 1. La búsqueda de la identidad: Fondo, forma y contexto en la creación del diseño de un personaje.</i> <i>Unidad 2. Análisis de la relación entre indumentaria y personaje. El vestido habla. La extensión del yo.</i> <i>Unidad 3. Historia social del traje y su evolución a lo largo del tiempo.</i> <i>Unidad 4. Historia social de la moda a través de la historia del arte.</i> <i>Unidad 5. El color y su significado.</i> <i>Unidad 6. Lectura, búsqueda y análisis del personaje en un texto. Carácter interior y exterior del personaje. Relación y evolución de los personajes. Ficha técnica.</i> <i>Unidad 7. Realización de un trabajo final individual.</i> <i>Se realizarán salidas con el alumnado a centros especializados para compartir experiencias y conocimientos.</i>	TEMPORALITZACIÓ Unitat 1: Setembre, octubre Unitat 2: Octubre i novembre Unitat 3: Octubre Unitat 4: Desembre Unitat 5: Desembre Unitat 6: Gener TEMPORALIZACIÓN <i>Unidad 1 y 2: Septiembre</i> <i>Unidad 3 : Octubre</i> <i>Unidad 4 y 5: Noviembre</i> <i>Unidad 6: Diciembre</i> <i>Unidad 7: Enero</i>

5 Activitats formatives <i>Actividades formativas</i>

5.1 Activitats de treball presencials <i>Actividades de trabajo presenciales</i>			
ACTIVITATS ACTIVIDADES	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge <i>Metodología de enseñanza-aprendizaje</i>	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge <i>Relación con los Resultados de Aprendizaje</i>	Volum treball (en nº hores o ECTS) <i>Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)</i>
Classe presencial <i>Clase presencial</i>	Exposició de continguts per part del professor o en seminaris, anàlisi de competències, explicació i demostració de capacitats, habilitats i coneixements en l'aula. <i>Exposición de contenidos por parte del profesor o en seminarios, análisis de competencias, explicación y demostración de capacidades, habilidades y conocimientos en el aula.</i>	R1,R2,R3,R6	25 horas
Classes pràctiques <i>Clases prácticas</i>	Sessions de treball en grup supervisades pel professor. Estudi de casos, projectes, tallers, problemes, estudi de camp, aula d'informàtica, laboratori, visites a exposicions / concerts / representacions / audicions..., cerca de dades, biblioteques, en Internet, etc. Construcció significativa del coneixement a través de la interacció i activitat de l'alumne. <i>Sesiones de trabajo grupal en grupos supervisadas por el profesor. Estudio de casos, proyectos, talleres, problemas, estudio de campo, aula de informática, laboratorio, visitas a exposiciones / conciertos / representaciones / audiciones..., búsqueda de datos, bibliotecas, en Internet, etc. Construcción significativa del conocimiento a través de la interacción y actividad del alumno.</i>	R4,R5,R7	20 horas
Exposició treball en grup <i>Exposición trabajo en grupo</i>	Aplicació de coneixements interdisciplinaris. <i>Aplicación de conocimientos interdisciplinares.</i>		
Tutoria <i>Tutoría</i>	Atenció personalitzada i en grup reduït. Període d'instrucció i/o orientació realitzat per un tutor/a amb l'objectiu de revisar i discutir els materials i temes presentats en les classes, seminaris, tallers, lectures, realització de treballs, projectes, etc. <i>Atención personalizada y en pequeño grupo. Periodo de instrucción y/o orientación realizado por un tutor/a con el objetivo de revisar y discutir los materiales y temas presentados en las clases, seminarios, talleres, lecturas, realización de trabajos, proyectos, etc.</i>		
Avaluació <i>Evaluación</i>	Conjunt de proves (audicions, orals i/o escrites) empleades en l'avaluació inicial, formativa o additiva de l'alumne. <i>Conjunto de pruebas (audiciones, orales y/o escritas) empleadas en la evaluación inicial, formativa o aditiva del alumno.</i>		
SUBTOTAL			45

5.2 Activitats de treball autònom <i>Actividades de trabajo autónomo</i>			
ACTIVITATS <i>ACTIVIDADES</i>	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge <i>Metodología de enseñanza-aprendizaje</i>	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge <i>Relación con los Resultados de Aprendizaje</i>	Volum treball (en nº hores o ECTS) <i>Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)</i>
Treball autònom <i>Trabajo autónomo</i>	Estudi de l'alumne/a: preparació i pràctica individual de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. <i>Estudio del alumno/a: preparación y práctica individual de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias,... para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.</i>	R1,R2,R3,R4	15 horas
Estudi pràctic <i>Estudio práctico</i>	Preparació en grup de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. <i>Preparación en grupo de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias,... para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.</i>	R1,R2,R3,R4, R5,R6	13 horas
Activitats complementàries <i>Actividades complementarias</i>	Preparació i assistència a activitats complementàries com tallers, exposicions, concerts, representacions, congressos, conferències,... <i>Preparación y asistencia a actividades complementarias como talleres, exposiciones, conciertos, representaciones, congresos, conferencias,...</i>	R1,R2,R3	2 horas
SUBTOTAL			30
TOTAL			75

6 Sistema d'avaluació i qualificació

Sistema de evaluación y calificación

6.1 Instruments d'avaluació

Instrumentos de evaluación

Proves escrites (proves objectives, de desenvolupament, mapes conceptuals,...), exposició oral, treballs dirigits, projectes, tallers, estudis de cas, quaderns d'observació, portafolio, ...
Pruebas escritas (pruebas objetivas, de desarrollo, mapas conceptuales...), exposición oral, trabajos dirigidos, proyectos, talleres, estudios de caso, cuadernos de observación, portafolio,...

INSTRUMENT D'AVALUACIÓ INSTRUMENTO DE EVALUACIÓN	Resultats d'Aprenentatge avaluats Resultados de Aprendizaje evaluados	Percentatge atorgat (%) Porcentaje otorgado (%)
AVALUACIÓ CONTÍNUA:		
Apartat Conceptual: Treballs teòrics Projectes Pràctiques diàries Resolució de problemes	R1,R2,R3,R4	30%
Apartat procedimental: Pràctiques diàries Resolució de problemes Creació pròpia de personatges	R4, R5,R6,R7	50%
Apartat actitudinal: Actitud en l'aula i observació diària de la professora	R6, R7	20%
EVALUACIÓN CONTINUA:		
Apartado Conceptual: Trabajos teóricos Proyectos Prácticas diarias Resolución de problemas	R1,R2,R3,R4	30%
Apartado procedimental: Prácticas diarias Resolución de problemas Creación propia de personajes	R4,R5,R6,R7	50%
Apartado actitudinal: Actitud en el aula y observación diaria de la profesora	R6, R7	20%
El tipus i estructura de les proves per a l'alumnat que no obtinga l'avaluació contínua serà, en la seua primera convocatòria:		

1A. CONVOCATÒRIA (SENSE AVALUACIÓ CONTÍNUA)		
Instrument 1: Un treball teòric acordat anteriorment a l'examen sobre el temari.	R4, R5, R6, R7	25%
Instrument 2: Un exercici escrit que versarà sobre la totalitat del I temari de l'assignatura.	R1, R2, R3, R4	55%
Instrument 3: Un exercici pràctic sobre un text de teatre a determinar.	R6, R7	20%
<i>El tipo y estructura de las pruebas para el alumnado que no obtenga la evaluación continua será, en su primera convocatoria:</i>		
1A. CONVOCATORIA (SIN EVALUACIÓN CONTINUA)		
<i>Instrumento 1: Un trabajo teórico acordado anteriormente al examen sobre el temario.</i>	R4, R5, R6, R7	25%
<i>Instrumento 2: Un ejercicio escrito que versará sobre la totalidad del I temario de la asignatura.</i>	R1, R2, R3, R4	55%
<i>Instrumento 3: Un ejercicio práctico sobre un texto de teatro a determinar.</i>	R6, R7	20%

6.2 Criteris d'avaluació i dates d'entrega

Criterios de evaluación y fechas de entrega

Si l'estudiant supera el 20% de faltes d'assistència no justificades, sobre el total de les hores lectives presencials de l'assignatura, perdrà el dret a l'avaluació continua i tindrà que presentar-se a la primera convocatòria. En cas de no presentar algun dels instruments d'avaluació, la qualificació serà "No presentat". Aquesta condició és equivalent a un suspens sense nota numérica i consumeix convocatòria.

La direcció del centre podrà autoritzar, a petició de l'estudiant, amb caràcter excepcional i per causes objectives degudament justificades, com per exemple malaltia greu o qualsevol altra causa de força major, la renúncia a una convocatòria per curs acadèmic i per assignatura.

L'avaluació serà continua, i a banda d' assolir els continguts exposats en cada bloc tant a nivell conceptual (teòrics) com procedimentals (pràctics), s'avaluarà a nivell actitudinal:

- L'assistència, la puntualitat i l'actitud de l'alumne.
- Evolució de l'alumne durant el procés d'aprenentatge. Els coneixements teòrics pràctics adquirits
- La participació activa i positiva de l'alumne a les classes.

- La presentació dels treballs teòrics i/o pràctics proposats pel professor en el termini acordat.
- La capacitat de recerca i anàlisi als treballs.
- La progressió creativa de l'alumne al llarg del semestre.

Si el/la estudiante supera el 20% de faltas de asistencia no justificadas sobre el total de horas de la asignatura, perderá el derecho a la evaluación continua y tendrá que presentarse a la primera convocatoria. En caso de no presentar alguno de los instrumentos de evaluación la calificación será "No presentado". Esta condición es equivalente a un suspenso sin nota numérica y consume convocatoria.

La dirección del centro podrá autorizar, a petición del estudiante, con carácter excepcional y por causas objetivas debidamente justificadas, como por ejemplo enfermedad grave o cualquier otra causa de fuerza mayor, la renuncia a una convocatoria por curso académico y por asignatura.

La evaluación será continua, y aparte de alcanzar los contenidos expuestos en cada bloque tanto a nivel conceptual (teóricos) como procedimentales (prácticos), se evaluará a nivel actitudinal:

- *La asistencia, puntualidad y actitud del alumno.*
- *La evolución del alumno durante el proceso de aprendizaje. Los conocimientos teórico prácticos adquiridos*
- *La participación activa y positiva del alumno en las clases.*
- *La presentación de los trabajos teóricos y/o prácticos propuestos por el profesor en el plazo acordado.*
- *La capacidad de investigación y análisis en los trabajos.*
- *La progresión creativa del alumno a lo largo del semestre.*

DATES DE LLIURAMENT:

L'AVALUACIÓ CONTINUA

S'aniran agafant evidències de tots els instruments durant tot el semestre.

1A. CONVOCATÒRIA (SENSE AVALUACIÓ CONTINUA)

Tots els instruments es lliuraran i realitzaran durant la setmana d'exàmens, el dia/dies que estableisca el centre (entre el 18 i el 27 de gener).

FECHAS DE ENTREGA:

LA EVALUACIÓN CONTINUA

Se irán cogiendo evidencias de todos los instrumentos durante todo el semestre.

1A. CONVOCATORIA (SIN EVALUACIÓN CONTINUA)

Todos los instrumentos se entregarán y realizarán durante la semana de exámenes, el día/días que establezca el centro (entre el 18 y el 27 de enero).

6.3 Sistemes de recuperació

Sistemas de recuperación

Per a l'alumnat que ha suspès o no ha seguit el desenvolupament normal de les classes – criteris i dates d'entrega)

Para el alumnado que ha suspendido o no ha seguido el desarrollo normal de las clases – criterios y fechas de entrega)

Els criteris d'avaluació són els mateixos que en la primera convocatòria
Los criterios de evaluación son los mismos que en la primera convocatoria

La segona Convocatòria constarà de tres parts:

Instrument 1: Un treball teòric acordat anteriorment a l'examen sobre el temari. 25%

Instrument 2: Un exercici escrit que versarà sobre la totalitat del I temari de l'assignatura. 55%

Instrument 3: Un exercici pràctic sobre un text de teatre a determinar. 20%

La segunda Convocatoria constará de tres partes:

Instrumento 1: Un trabajo teórico acordado anteriormente al examen sobre el temario. 25%

Instrumento 2: Un ejercicio escrito que versará sobre la totalidad del I temario de la asignatura. 55%

Instrumento 3: Un ejercicio práctico sobre un texto de teatro a determinar. 20%

7

Bibliografia

Bibliografía

Bibliografia bàsica:

Bibliografía básica:

BOUCHER, F. (1969) Historia del traje en occidente. Barcelona: Montaner y Simon

COSGRAVE, B. (2005) Historia de la moda desde Egipto hasta nuestros días. Barcelona: GG Moda

DRUDI, E – PACI, T. (2001) Dibujo de figurines. Barcelona: The Pepin Press

Bibliografia de consulta:

Bibliografía de consulta:

PALOMO-LOVINSKI, N. (2011) Los diseñadores de moda más influyentes. Barcelona: Electa

BERNIS, C. (2001) El traje y los tipos sociales en El Quijote. Madrid: Ediciones El Viso

HÖLSCHER, J. (2001) Fashion design 1800-1940. Amsterdam: The Pepin Press

V D BUEKEL, D. (1997) Fashion design 1850-1895. Amsterdam: The Pepin Press

PRITCHARD, J. (2011) Els ballets russos de Diaghilev 1909/1929. Barcelona Fundació la Caixa

ALMEIDA, P.J. (1995) Nestor y el mundo del teatro. Las Palmas de Gran Canaria: Prag

SERRANO, E. – REY, M.A. (2010) Pedro Moreno en su obrador de sueños. Madrid: Del Moral

WORSLEY, H. (2011) Décadas de moda. Postdam: h. fullmann

YAPP, N. (1998) 1920s. Londres: Könemann